

Vergaderjaar 1999–2000

21 501-19

Gezondheidsraad

Nr. 41

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 23 november 1999

De algemene commissie voor Europese Zaken¹ en de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport² hebben op 11 november 1999 overleg gevoerd met minister Borst-Eilers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over:

- **het verslag van de Gezondheidsraad van 8 juni 1999 (21 501-19, nr. 38);**
 - **de agenda van de Gezondheidsraad van 18 november 1999.**
- Van dit overleg brengen de commissies bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissies

Verslag van de Gezondheidsraad van 8 juni 1999

De heer **Weekers** (VVD) vroeg hoe de minister denkt over een Europees voedselveiligheidsbureau. Is er in Europa voldoende coördinatie in het kader van de voedselveiligheid? Moet wetgeving op elkaar worden afgestemd? Moet Nederland hier het voortouw nemen? De heer Weekers bespeurde verschil van opvatting tussen de minister van LNV en de minister van VWS. Hij zou het op prijs stellen als de knelpunten eens op een rij werden gezet.

Antwoord van de regering

De **minister** merkte op dat zij met de minister van LNV en de staatssecretaris van LNV van mening is dat het belangrijk is een versnelling aan te

¹ Samenstelling:

Leden: Weisglas (VVD), Scheltema-de Nie (D66), Van Middelkoop (GPV), Voûte-Droste (VVD), Hessing (VVD), Hoekema (D66), Marijnissen (SP), Verhagen (CDA), Rouvoet (RPF), Van Oven (PvdA), ondervoorzitter, De Haan (CDA), Koenders (PvdA), Patijn (VVD), voorzitter, Van den Akker (CDA), Ross-van Dorp (CDA), Karimi (GroenLinks), Bussemaker (PvdA), Timmermans (PvdA), Vendrik (GroenLinks), Bos (PvdA), Weekers (VVD), Albayrak (PvdA), Eurlings (CDA), Van Baalen (VVD).

Plv. leden: Blaauw (VVD), Dittrich (D66), Van den Berg (SGP), Voorhoeve (VVD), Remak (VVD), Ter Veer (D66), Van Bommel (SP), Van Ardenne-van der Hoeven (CDA), De Graaf (D66), Valk (PvdA), Van der Knaap (CDA), Waalkens (PvdA), Verbugt (VVD), Balkenende (CDA), Mosterd (CDA), M. B. Vos (GroenLinks), Feenstra (PvdA), Zijlstra (PvdA), Harrewijn (GroenLinks), Crone (PvdA), Geluk (VVD), Visser-van Doorn (CDA), Örgü (VVD), Gortzak (PvdA).

² Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Swildens-Rozendaal (PvdA), ondervoorzitter, Bijleveld-Schouten (CDA), Middel (PvdA), Essers (VVD), voorzitter, Dedayraj Singh Varma (GroenLinks), Dankers (CDA), Oudkerk (PvdA), Lambrechts (D66), Rijpstra (VVD), Rouvoet (RPF), Van Vliet (D66), Van Blerck-Woerdman

(VVD), Passtoors (VVD), Eisses-Timmerman (CDA), Arib (PvdA), Gortzak (PvdA), Hermann (GroenLinks), Buijs (CDA), Atsma (CDA), Spoelman (PvdA), Kant (SP), E. Meijer (VVD), Van der Hoek (PvdA), Blok (VVD).

Plv. leden: Van 't Riet (D66), Rehwinkel (PvdA), Eurlings (CDA), Apostolou (PvdA), Örgü (VVD), Van Gent (GroenLinks), Van de Camp (CDA),

Noorman-den Uyl (PvdA), Ravestein (D66), Weekers (VVD), Schutte (GPV), Schimmel (D66), Terpstra (VVD), Udo (VVD), Visser-van Doorn (CDA), Duijkers (PvdA), Belinfante (PvdA), Harrewijn (GroenLinks), Ross-van Dorp (CDA), Th. A. M. Meijer (CDA), Smits (PvdA), Marijnissen (SP), O. P. G. Vos (VVD), Hamer (PvdA), Cherribi (VVD).

brengen in een samenhangend voedselveiligheidsbeleid in Europa. Het is zaak dat er uniformiteit komt. De Commissie is bezig met een witboek inzake voedselveiligheid. Zij zal erop aandringen dat de Commissie spoed betracht. De minister was bereid tezamen met de minister van LNV en de staatssecretaris van LNV een notitie over de knelpunten op te stellen.

Agenda van de Gezondheidsraad van 18 november 1999

De heer **Oudkerk** (PvdA) wilde meer inzicht hebben in het karakter van de besprekingen.

Wat de communautaire strategie op het gebied van de volksgezondheid betreft, was de heer Oudkerk het zeer eens met Europese gezondheidsacties en de zichtbaarheid ervan. Aan welke acties geeft Nederland prioriteit? Wat kan separaat gebeuren en waar is het gewenst er een Europese dimensie aan te geven?

Is de resolutie over de geestelijke gezondheid een geste van de lidstaten in de richting van het Finse voorzitterschap of wordt er nog iets mee gedaan? De geestelijke gezondheid is in een aantal lidstaten een probleem.

Is wat de bescherming van de volksgezondheid tegen de schadelijke effecten van het tabaksgebruik betreft, Nederland verder dan de andere lidstaten en wordt Europa meer als een last beschouwd? Kan iets worden meegedeeld over mogelijke processen in Nederland?

Wat zijn de consequenties van de arresten van het Europese Hof van Justitie in de zaken Kohll en Decker? Hij beschouwde die arresten als bedreigend voor het Nederlandse gezondheidsstelsel. Zijn andere landen minder geïnteresseerd in de arresten dan Nederland?

De heer Oudkerk vroeg aandacht voor een toezegging van de minister, gedaan in een algemeen overleg naar aanleiding van het verslag van de Gezondheidsraad van 4 december 1997 en de agenda van 30 april 1998 dat zij bereid is in Brussel te spreken over de deklaag van buitenlandse kazen en de Kamer hierover schriftelijk op de hoogte te stellen.

Het was hem tijdens een bezoek aan Frankrijk in het kader van het geneesmiddelenbeleid opgevallen dat sprake is van een gebrek aan harmonisatie en dat vaak dubbel werk wordt verricht.

De heer **Weekers** (VVD) merkte op wat geschrokken te zijn van de communautaire strategie op het gebied van de volksgezondheid in samenhang met de arresten van Kohll en Decker. Zaken op het gebied van de volksgezondheid die van belang zijn worden niet besproken in de Gezondheidsraad. De heer Weekers had de indruk dat het Europese Hof bewust een bepaalde agenda afwerkt. Dienstverlening in de zorg wordt in toenemende mate gezien als een economische dienstverlening waarvoor de normale mededingingsregels gelden. Hij voorzag dat de arresten grote gevolgen hebben voor het Nederlandse gezondheidsstelsel, in het bijzonder zorg in natura. Het is opvallend dat de politieke leiding in Europa dit aan de rechter overlaat. De bedreiging van de arresten moet worden omgezet in kansen. De politiek moet er zich meer mee bezighouden en inzien dat sprake is van een urgente zaak. Als sprake is van kansen, zal het Nederlandse stelsel aangepast moeten worden.

Nederland heeft het Finse voorzitterschap met het initiatief op het terrein van geestelijke gezondheid altijd gesteund. Waar leidt het toe?

Hij was zeer geïnteresseerd in de processen die worden gevoerd tegen de tabaksfabrikanten. Wat zijn de gevolgen voor de overheid in verband met de accijnzen? Waaraan moet worden gedacht als het gaat over een toekomstig gezondheidsactieprogramma?

Wat de antibioticaresistentie betreft, vindt Nederland de huidige tekst zwakker dan de resolutie van 8 juni 1999. Het is bezig in raads-werkgroepen de tekst aan te scherpen. Op welke punten is de tekst zwakker?

In het kader van de gezondheid buiten de grenzen van de EU vroeg de heer Weekers, ook mede namens D66, of naast de kandidaat-lidstaten aanvullend niet moet worden gesproken over de consequenties van een multiculturele samenleving en het vele gereis voor de volksgezondheid. Kan Nederland de discussie over hepatitis B inbrengen?

In het kader van voorstellen voor EG-richtlijnen inzake goede klinische proeven voor geneesmiddelen alsmede inzake medische hulpmiddelen wenste hij een toelichting op de zinsnede «Het richtlijnvoorstel inzake medische hulpmiddelen met bestanddelen van bloederivaten heeft een onduidelijke rechtsbasis waarover een advies van de juridische dienst van de Raad zou moeten komen.»

De heer **Buijs** (CDA) herinnerde eraan dat de minister de bereidheid heeft uitgesproken om de ervaringen in Nederland met de legionella bacterie in internationaal verband af te stemmen om te kijken of op een ander niveau nog maatregelen moeten worden genomen.

Ten slotte vroeg de heer Buijs of in Europees verband voor meer afstemming kan worden gezorgd op het gebied van de genetica. Op het gebied van de GGO's heeft Europa een achterstand ten opzichte van de rest van de wereld.

Antwoord van de regering

De **minister** erkende wat het karakter van de besprekingen betreft dat sprake is van een wonderlijke wereld in Brussel op het gebied van de gezondheidszorg. Sommige onderdelen van het gezondheidsbeleid worden gezien als diensten en goederen. Een ander probleem is dat ieder land een eigen gezondheidssysteem heeft, dat als een eigen cultuurgood wordt gekoesterd. Volksgezondheid neemt in het verdrag geen prominente plaats in. Er wordt vaak niet verder gekomen dan monitoren. Op het gebied van de infectieziekten en de preventie van tabaksgebruik wordt steeds meer Europees gedacht.

De minister zette uiteen dat de ministers een resolutie aannemen, waarna vervolgens aan de Commissie wordt gevraagd om een initiatief te nemen. Het komt voor dat een Commissaris veel tijd neemt.

Wat de communautaire strategie betreft, merkte de minister op dat de Commissie in 2000 met een voorstel voor een nieuw actieprogramma moet komen. Dit zal mogelijk pas in 2002 na lange Brusselse besprekingen gereed komen. Zij hoopte dat de nieuwe commissaris Byrne met voortvarendheid te werk zal gaan. In het kader van die acties moet vooral worden gedacht aan informatie-uitwisseling, epidemiologie en monitoring. Verwacht wordt dat voor het nieuwe programma zo'n 200 mln. euro beschikbaar zal zijn.

Op de conferentie over de bevordering van de geestelijke gezondheid zijn gedachten gewisseld over onder meer het steeds meer voorkomen van depressie. Afgesproken is dat ervaringen worden uitgewisseld. Zij zegde toe het verslag van die conferentie aan de Kamer te doen toekomen.

Verwacht kan worden dat de Commissie concrete voorstellen zal doen voor het aanscherpen van richtlijnen inzake tabaksgebruik. Het tabaks-ontmoedigingsbeleid is een soort mix van nationale en communautaire bevoegdheden. Wat de processen betreft, meldde de minister dat ook de Amerikaanse overheid die weg is ingeslagen. Voor haar staat in het antirookbeleid het terugdringen van het beginnen met roken voorop. Wat de antibioticaresistentie betreft, heeft het Finse voorzitterschap in overweging gegeven dat gezamenlijk opgetreden moet worden in het terugdringen van het aantal infecties in zorginstellingen. Aangezien het in eerste instantie ging over dieren, blijft deze aangelegenheid in de Landbouwwraad.

Wat de gezondheid buiten de grenzen van de EU betreft, wees de minister erop dat het gaat om het helpen van de kandidaat-lidstaten op het gebied

van de volksgezondheid. In Frankrijk is over enkele weken een Euromediterrane conferentie over de bestrijding van infectieziekten die zich natuurlijk niets aantrekken van nationale grenzen. Het multiculturele aspect leent zich als een goed onderwerp voor opname in het nieuwe actieprogramma.

Het richtlijnvoorstel inzake medische hulpmiddelen met bestanddelen van bloedderivaten is gebaseerd op een oud richtlijnvoorstel (93/42). Het element bloedderivaten is eruit gehaald. Het Europees parlement heeft geen gelegenheid gehad in eerste lezing iets te zeggen over dat aspect. De arresten in de zaken Kohll en Decker noemde de minister van cruciaal belang. Het Finse voorzitterschap beschouwde deze aangelegenheid evenwel niet belangrijk genoeg om het op de agenda te zetten. Het lijkt erop dat veel landen op het standpunt staan dat er niet te veel over gesproken moet worden. De minister beschouwde die arresten niet als een bedreiging en heeft dit onder «diversen» geagendeerd. Nederland staat op het standpunt dat het nationale stelsel niet door Europa moet worden aangetast. De vraag rijst hoe dit in het licht van die arresten staande kan worden gehouden. Zij meende dat actiever beschermconstructies moeten worden afgesproken. Het is niet uitgesloten dat het verdrag gerepareerd moet worden om dat veilig te stellen.

Het was haar niet bekend of nader overleg over legionella tot resultaat heeft geleid. In het kader van het infectieziektenprogramma zal zij dit aan de orde stellen. Gezamenlijke regelgeving achtte de minister op haar plaats. De Nederlandse epidemie is aan het EG-netwerk inzake infectieziekten gemeld.

Wat de voedselveiligheid betreft, constateerde de minister dat Nederland op het gebied van wetenschappelijk onderzoek terzake van de toepassing van de nieuwe genetica en moleculaire biologie in de geneeskunde zeker niet achterloopt. Het is de vraag of de EU het meest geëigende voertuig is voor een betere afstemming op dit gebied. Wetenschappers houden elkaar goed op de hoogte.

De minister meldde dat de kwestie van de buitenlandse kazen in de Landbouwrapport terecht is gekomen. Zij zegde toe hierover schriftelijk informatie te verschaffen.

Wat het dubbel werk in het kader van de geneesmiddelen betreft, wordt in de Gezondheidsraad niet veel meer gedaan dan het onderling uitwisselen van ervaringen en gegevens. Het actief overdragen van bepaalde zaken is nog niet aan de orde.

De voorzitter van de algemene commissie voor Europese Zaken,
Patijn

De voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Essers

De griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Teunissen